

Br: 03-02-040/22-3370/2

Podgorica, 19.12.2022. godine

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
-n/r ministru, gospodinu Vladimiru Jokoviću -

Poštovani gospodine Jokoviću,

Povodom *Predloga izmjena i dopuna Zakona o maslinarstvu i maslinovom ulju*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

U dostavljenom Izvještaju o analizi uticaja propisa, navodi se da se izmjenama i dopunama Zakona jasnije definišu prava, obaveze i odgovornosti pravnih i fizičkih lica koja proizvode maslinovo ulje, stavljaju ga na tržište kao i onih koji vrše nedozvoljeno krčenje maslinjaka. Propisom se efikasnije reguliše inspekcijski nadzor, usklađuju pojedini termini sa relevantnim važećim zakonima, a definiše se i donošenja strategije i rejonizacije u sektoru maslinarstva. Sprovođenje predmetnih izmjena zahtijeva izdvajanje sredstava iz Budžeta Crne Gore u iznosu do 2.000,00€, a izdatak prozilaži iz izmjena u članu 5 Zakona kojim se definiše da troškove ocjene kvaliteta maslinovog ulja, koja se vrši na zahtjev ovlašćenog inspektora, snosi Ministarstvo. Ovo samo u slučaju da se ocjenom kvaliteta na njegov zahtjev, utvrdi da su podaci o kvalitetu sa oznake proizvoda identični sa podacima postojeće ocjene kvaliteta. Ova dodatna analiza vrši se ukoliko inspektor posumnja u ispravnost postojećih podataka o analizi. Ukoliko podaci sa oznake proizvoda nijesu identični podacima ocjene kvaliteta troškove ocjene snosi proizvođač.

Uvidom u sredstva planirana Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu Crne Gore za 2022. godinu ("Sl.list CG", br: 109/22) utvrđeno je da su sredstva za sprovođenje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o maslinarstvu i maslinovom ulju, raspoloživa na programu – Poljoprivreda (programski kod 16 002), potprogram - Podrška poljoprivredi (programski kod 16 002 001), aktivnost - Podrška opštim uslugama u poljoprivredi (programski kod 16 002 001 003), na izdatku 4181 - Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga.

S tim u vezi, Ministarstvo finansija nema primjedbi na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o maslinarstvu i maslinovom ulju*, uz napomenu da će tačan iznos potrebnih sredstava za implementaciju Zakona u narednim godinama biti predmet razmatranja prilikom izrade godišnjih zakona o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

NAZIV PROPISA

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o maslinarstvu i maslinovom ulju

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

-Predloženi akt treba da riješi probleme stavljanja hemijski i organoleptički neocijenjenog, kao i neoznačenog proizvoda (maslinovo ulje) na tržište. Zakonom je propisano da svako maslinovo ulje koje se stavlja na tržište mora biti ocijenjeno i označeno u skladu sa standardima koji su definisani podzakonskim aktima ((Pravilnikom o karakteristikama i kvalitetu, načinu uzorkovanja i metodama analize maslinovog ulja ("Službeni list Crne Gore" br. 33/2015 i 63/2019 i Pravilnikom o načinu deklarisanja i označavanja maslinovog ulja ("Službeni list Crne Gore", broj 14/2015)). Izmjenom ovog akta pojačaću se inspekcijske kontrole, i postrožiti kaznene odredbe, a poljoprivredna inspekcija će dobiti veća ovlaštenja prilikom kontrole proizvoda na tržištu. Predloženi akt će zaustaviti gradnju stambenih i drugih objekata u maslinjacima, posebno u maslinadi "Valdanos", u kojoj se u proteklih par godina desava intenzivna nelegalna gradnja, jer se predloženom izmjenom zakona zabranjuje gradnja svih objekata u maslinjacima. Takođe, ovim aktom će se uskladiti termini relevantnih zakona, koji su u međuvremenu izmijenjeni.

-Uzroci problema su nedovoljno efikasni inspekcijski nadzor i ovlaštenja inspektora, kojima bi mogli da se adekvatnije sankcionisu i smanje navedeni problemi. Takođe, uzrok problema može se naci i u nedovoljno striktnoj odredbi koja se odnosi na izgradnju u maslinjacima.

-Posljedice su neadekvatno ocijenjeno, zapakovano i označeno maslinovo ulje na tržištu, nepovratno krčenje i uništavanje maslinjaka, otežana primjena zakonskih rješenja zbog neusaglašenosti pojmova.

- Najviše su oštećeni potrošači, ukoliko bi se na tržištu plasiralo nekontrolisano maslinovo ulje, kao i javni interes u širem smislu, ukoliko bi se nastavilo sa devastacijom maslinjaka i nelegalnom gradnjom u njima.

-Bez izmjene propisa ("status quo" opcija) problem bi nastavio da postoji, bez adekvatnog odgovora u vidu pooštrenih kaznenih odredbi, kao i bez potpune zabrane izgranje u maslinjacima.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.
- Ciljevi koji se postizu predloženim zakonskim propisom jasnije definišu prava, obaveze i odgovornosti pravnih i fizickih lica koja proizvode maslinovo ulje i stavljaju ga na tržište, postiže se efikasniji rad poljoprivredne inspekcije, i sprovođenje kaznenih odredbi koje

se odnose na stavljanje maslinovog ulja na tržište, kao i kaznene odredbe koje se odnose na nedozvoljeno krčenje maslinjaka i izgradnju u njima. Postiže se usklađivanje pojedinih termina sa relevantnim važećim zakonima, kao i definisanje donošenja strategije i rejonizacije u sektoru maslinarstva.

- Strožijim kaznenim odredbama i kontrolama proizvoda, na tržištu ćemo imati maslinovo ulje koje je prije stavljanja u promet ocijenjeno u skladu sa standardima, a potrošači će tačno znati kakav proizvod kupuju. Biće zaustavljena dalja gradnja stambenih objekata, što se posebno odnosi na maslinadu "Valdanos", u kojoj je ovaj problem uzeo maha. Takođe, kako je navedeno, uskladiće se pojedini termini sa relevantnim važećim zakonima, i definisaće se da nije potrebno donošenje strategije i rejonizacije u sektoru maslinarstva.
- Nije primjenljivo.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

-Ministarstvo se u svrhu rješavanja problema i ispunjavanja ciljeva odlučilo za regulatornu opciju, s obzirom da nije postojao drugi način da se dodatno uredi ova oblast.

-Odabirom ove opcije, omogućeno je efikasnije ispunjavanje ciljeva predloženog propisa, odnosno efikasnije sprovođenje inspeksijske kontrole i kaznenih odredbi, posebno u dijelu koji se odnosi na stavljanje maslinovog ulja na tržište -mora biti ocijenjeno u skladu sa zakonom, kao i u dijelu sprecavanja nelegalne gradnje u maslinadi Valdanos. Da je ostao "status quo", ove važne aktivnosti u oblasti maslinarstva ne bi mogle biti efikasno sprovođene.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Pozitivan uticaj će se odraziti na pravna i fizička lica koja se bave proizvodnjom maslina i maslinovog ulja, jer će njihov proizvod biti u skladu sa međunarodnim propisima i kao takav, moguć za plasiranje i na inostrano tržište. Indirektno, pozitivan uticaj odraziće se na sve potrošače ovih proizvoda, koji se neće dovesti u zabludu prilikom konzumacije proizvoda.
- Mogući su troškovi privrede (uljare za proizvodnju maslinovog ulja) i proizvođača maslinovog ulja, a odnose se na hemijsku i organoleptičku analizu maslinovog ulja, koja se radi jednom godišnje (nakon berbe maslina), i iznosiće najviše 100 eura (trošak za jednu analizu). Cijena analize definisana je od strane ovlaštene laboratorije koja vrši analize, a na osnovu cijene u zemljama u regionu koje su članice EU-Hrvatska i Slovenija, u kojima analiza iznosi cca 150 eura. Takođe, postoji mogućnost povraćaja novca za izvršenu analizu od 50%, kroz mjere podrške Agrobudžeta, koja se dodjeljuje svake godine.
- Pozitivne posljedice apsolutno opravdavaju troškove, s obzirom da troškovi nisu veliki, a posljedice primjene propisa su višestruko značajne, jer ćemo na tržištu imati veću količinu kontrolisanog, i u skladu sa EU standardima ocijenjenog maslinovog ulja. Takođe,

- spriječavanjem dalje izgradnje u maslinjaku Valdanos, kao način preventivnog djelovanja, javni interes, u mjeri mogućeg, biće maksimalno zaštićen.
- Primjenom propisa se indirektno stvara nova tržišna konkurencija, s obzirom da će maslinovo ulje koje se stavlja na tržište biti ocijenjeno i strožije kontrolisano u skladu sa zakonom.
 - Administrativnih opterećenja i biznis barijera nema.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? **Objasni.**
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? **Objasni.**
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- **Objasni metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? **Objasni.**
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? **Objasni.**

- Procjena je da je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore u iznosu do maksimalno 2.000,00 eura godišnje. Ovaj izdatak odnosi se na član 5 zakona koji definiše da troškove ocjene kvaliteta maslinovog ulja, koja se vrši na zahtjev ovlašćenog inspektora, snosi Ministarstvo. Ovo samo u slučaju da se ocjenom kvaliteta na njegov zahtjev, utvrdi da su podaci o kvalitetu sa oznake proizvoda identični sa podacima postojeće ocjene kvaliteta. Ova dodatna analiza vrši se ukoliko inspektor posumnja u ispravnost postojećih podataka o analizi. Ukoliko podaci sa oznake proizvoda nijesu identični podacima ocjene kvaliteta troškove ocjene snosi proizvođač.
- Da. Obezbeđenje finansijskih sredstava je potrebno s obzirom da se inspekcijki nadzor vrši kontinuirano s tim što je po procjenama, izvršenih na osnovu broja analiza koje se izvrše godišnje, utvrđeno da potreban iznos ne prelazi 2.000,00€ godišnje.
- Ne, implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Sredstva su planirana u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, kroz program 16 002 Poljoprivreda, potprogram 16 002 001 -Podrška poljoprivredi, aktivnost 16 002 001 003- Podrška opštim uslugama u poljoprivredi, na izdatku 4181-Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga.
- Ne, usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.
- Da, od prodaje maslinovog ulja, od zvanižnog prometa na domaćem i inostranom tržištu od POV-a.
- Do rezultata se došlo nakon konsultacija sa laboratorijom o broju analiza koje se vrše u toku godine, i konsultacija sa inspektorima, o broju potencijalnih nepravilno označenih uzoraka zatečenih na tržištu. Ovaj broj potencijalno nepravilno označenih uzoraka (20) je pomnožen sa iznosom analize za ocjenu m.ulja (100 eura).
- Ne, nisu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda.

- Nisu postojale sugestije i predlozi Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa.
- N/A

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
- U izradi dokumenta su osim predstavnika Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, bili uključeni i predstavnici Univerziteta Crne Gore (Biotehnicki fakultet), kao i poljoprivredna inspekcija.
- U izradi RIA obrasca konsultovani su predstavnici Ministarstva finansija.
- Prihvaceni su njihovi predlozi i sugestije, u odgovorima kod pitanja 2, 3, 4 i 6, u dijelu dodatnih pojašnjenja odgovora.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
- Nema potencijalnih prepreka.
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede sprovodiće implementaciju propisa.
- Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenost ciljeva su povećanje udjela maslinovog ulja proizvedenog, zapakovanog i označenog po standardima EU kao i smanjenje procenta nelegalne granje u maslinjacima.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa bice zaduženo resorno Ministarstvo.

Podgorica, 07.12.2022. godine

MINISTAR

VLADIMIR JOKOVIĆ

